

Viite: HE 187/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä

Lähienergialiiton lausunto

Suomen lähienergialiitto kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantunijalausunto hallituksen esityksen sisältöön.

Uusiutuvan energian direktiivin (REDII) tarkoituksena on lisätä uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä. Yksi direktiivin keinoista on uusiutuvan energian hankkeiden etenemisen sujuvoittaminen ja nopeuttaminen. Hankkeiden sujuvoittamiseksi direktiivissä on määritetty määräajat, joissa uusiutuvan sähköntuotannon hankkeen luvituksen tulee olla valmiina sekä määrätty, että hanketoimijan on pystyttävä halutessaan asioimaan ainoastaan yhden viranomaisen kanssa.

Hallituksen esitys ei noudata direktiivin henkeä, eikä edistä uusiutuvan energian hankkeiden sujuvoittamista. Kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) sekä lämmöntuotanto ja uusiutuvien polttoaineiden valmistus on jätetty yhteyspisteen ja luvituksen määräaikojen ulkopuolelle.

Suomessa suurin uusiutuvan energian lisäyspotentiaali on tuulivoimassa. Kunta käsittelee tuulivoiman vaatimat luvat hyvin nopeasti, muutamassa kuukaudessa. Tuulivoimahankkeen kehittämisessä eniten aikaa vievät prosessit ovat kaavoitus ja YVA. Näiden menettelyjen jättäminen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle johtavat siihen, ettei esitys tule edistämään tuulivoimahankkeiden etenemistä. Myös kuntien ympäristöluvittamien biokaasulaitosten luvat etenevät pääosin muutamassa kuukaudessa.

Suomen hiilidioksidineutraaliustavoitteiden saavuttamisessa keskeisiä kysymyksiä ovat lämmöntuotannon ja liikenteen muuttaminen hiilidioksidineutraaleiksi. Jättämällä uusiutuvat polttoaineet ja lämmöntuotanto direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle vaarannetaan uusiutuvan energian hankkeiden tasapuolinen kohtelu. Uusiutuvan polttoaineen valmistus koskisi vuoteen 2030 mennessä satakuntaa biometaania tuottavaa biokaasulaitosta sekä joitakin suurempia uusiutuvan etanolin ja dieselin tuotantolaitoksia. Nyt esitys ei toisi mitään uutta näiden hankkeiden

menettelyiden sujuvoittamiseksi. Päinvastoin, mikäli esityksen mukaisesti ainoastaan sähköntuotannon hankkeiden luvitukselle säädetään direktiivin mukaiset määräajat, on riskinä, että sähköntuotannon hankkeet pääsevät luvituksessa ohituskaistalle, jolloin liikennepolttoaineen- ja lämmöntuotantolaitosten luvitus hidastuu.

Maa-alueen hankinta sähkönsiirron liityntäjohdolle tehdään vasta siinä vaiheessa, kun kaavoitus on saatu päätökseen ja hankkeen rakentamista valmistellaan. Maa-alueita ei voida eikä haluta lunastaa voimajohtojen käyttöön tätä varhaisemmassa vaiheessa. Voimalahankkeissa kiinteän omaisuuden käyttöoikeutta koskevat hallinnolliset menettelyt liittyvät siten välittömästi ja kiinteästi tuotantolaitoksen rakentamiseen ja ne tulisi myös katsoa REDII:n soveltamisalaan, ja sisällyttää lausunnoilla olevan hallituksen esityksen määräaikaan ja yhden luukun menettelyyn.

Investoinnit uusiutuvan energian kapasiteettiin ovat yksi merkittävimmistä tavoista lisätä päästövähennyksiä ja saavuttaa hiilineutraalisuus. Pidämme huolestuttavana lakimuutoksen vaikutusta Suomeen sijoitaviin tahoihin. Ehdotetussa muodossa Suomen asema kiinnostavana ja ennustettavana sijoituskohteena arviomme mukaan heikentyy.

Lähienergialiitto kannattaa hajautettua uusiutuvan energian tuotantoa edistäviä toimenpiteitä, joita direktiivin toimeenpanolla olisi voitu lisätä. Nyt jätettiin käyttämättä mahdollisuus kiihdyttää energiamurrosta ja vähentää Suomen energiantuotannon ja asumisen päästöjä yhtenäistämällä ja sujuvoittamalla uusiutuvan energian lupamenettelyt Suomessa. Tämän lisäksi eri kunnissa asuvat ihmiset/sijaitsevat asunto-osakeyhtiöt/yritykset ovat eriarvoisessa asemassa johtuen kuntien erilaisista rakennusjärjestyksistä ja kaavamääräyksistä.

Lisätietoja

Toiminnanjohtaja Tapio Tuomi, puh. 040 568 7351, [tapio\(at\)lahienergia.org](mailto:tapio(at)lahienergia.org)

